

NBA
Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam

Per e-mail:
Consultatie-wet-en-regelgeving@nba.nl

Kenmerk

Behandeld door
A.J. Bast – den Hollander

Datum
23 september 2020

Onderwerp

Consultatiereactie Standaarden 3900N en 4415N
Accountantsopdracht bij de NOW-regeling Assurance en aan Assurance verwant

Geachte heer, mevrouw,

Wij maken graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op het consultatiedocument 'Consultatiereactie Standaarden 3900N en 4415N, Accountantsopdracht bij de NOW-regeling Assurance'.

Alvorens wij onze reactie geven, willen wij eerst onze waardering uitspreken voor het vele werk dat in zo'n korte tijd is verzet en de duidelijkheid die hiermee gegeven wordt.

In deze reactie gaan wij alleen in op de vragen 1, 2, 4, en 8, vraag 9, vraag 10, vraag 12 en vraag 14. Daarnaast heb wij een aantal overige vragen/opmerkingen ter verduidelijking.

1. Diversificatie - Opdracht met een beperkte mate van zekerheid (standaard 3900N)

Wij onderschrijven de relevantie van de diversificatie voor zowel SZW als de werkgevers. Wij hebben echter zorgen bij de introductie van de opdracht met een beperkte mate van zekerheid en de uitwerking die de diversificatie kan hebben op de onafhankelijke positie van de accountant bij deze opdracht.

Dit komt met name voort uit het belang dat een werkgever vanuit de afrekenmethodiek heeft bij een "schone verklaring" en de wijze waarop wordt omgegaan met de inherente beperkingen. Bij de Assurance opdracht met een redelijke mate van zekerheid leiden inherente beperkingen in het kader van het NOW onderzoek tot aanpassing van het oordeel en worden deze toegelicht als inherente beperkingen. Bij de Assurance opdracht met een beperkte mate van zekerheid wordt de accountant gevraagd deze transparantie achterwege te laten en inherente beperkingen niet tot uitdrukking te brengen in de verklaring. Hierdoor maakt de subsidieverstrekker feitelijk geen eigen afweging, maar laat dit de accountant doen. Gezien de directe link met de afrekenmethodiek, vragen wij ons af of de objectiviteit van de accountant bij een opdracht met een beperkte mate van zekerheid niet beter geborgd zou zijn als ook bij deze opdracht in de verklaring transparant gerapporteerd wordt over de inherente beperkingen. Zeker omdat de invulling van inherente beperkingen subjectiviteit met zich meebrengt. Zijn aanvullende waarborgen voor de onafhankelijkheid overwogen?

Overigens vragen wij ons ook af of wordt voldaan aan de volledige definitie van een opdracht met beperkte mate van zekerheid (art. 15 stramien voor Assurance opdrachten), waarin ook is opgenomen "..... de aard, timing en omvang van de uitgevoerde werkzaamheden bij een opdracht met een beperkt mate van zekerheid zijn beperkt in vergelijking met de

werkzaamheden die noodzakelijk zijn bij een opdracht met een redelijke mate van zekerheid, ...".
De opdracht met een beperkte mate van zekerheid wijkt alleen af bij de evaluatie van de Assurance-werkzaamheden en niet bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden.

2. Het kwantificeren van onzekerheden in de controle (3900N)

In het controleprotocol wordt in hoofdstuk 3 Materialiteit ingegaan op het kwantificeren van onzekerheden in de controle. Wij zijn van mening dat het niet mogelijk is om een onzekerheid in de controle te kwantificeren als er sprake is van onzekerheden met betrekking tot het getrouwheidsaspect volledigheid.

3. Inherente beperkingen (3900N)

In paragraaf 17b is de definitie van inherente beperkingen opgenomen. Hierbij hebben wij twee vragen:

- a. Zijn de in deze paragraaf opgenomen inherente beperkingen limitatief?
- b. De eerste categorie betreft inherente beheersingsmaatregelen die redelijkerwijs niet verwacht kunnen worden gezien de omvang van de organisatie en haar reguliere verplichtingen. Hoe moeten wij in dit kader omgaan met organisaties waarbij de organisatieomvang voldoende is om beheersingsmaatregelen door te voeren, maar die deze beheersingsmaatregelen nog niet of niet geheel hebben kunnen treffen en dus een verklaring van oordeelonthouding bij de jaarrekening hebben ontvangen?

4. Overeenkomstige toepassing van andere standaarden

Het expliciet van toepassing verklaren van andere standaarden wijkt af van de werkwijze in bijvoorbeeld standaard 3000A en is naar onze mening niet noodzakelijk. Het controleprotocol geeft ook nadere invulling aan de werkzaamheden.

5. Overige vragen/opmerkingen ter verduidelijking

- a. Welke aanvullende werkzaamheden worden bedoeld bij paragraaf 50B van standaard 3900N; Kunnen hier voorbeelden van gegeven worden?
- b. In paragraaf A35 van standaard 3900N wordt een voorkeur uitgesproken voor het afronden van de werkzaamheden in het kader van de NOW-regeling na afronding van de jaarrekeningcontrole 2020. In hoeverre is het opportuun dit op te nemen als voor alle subsidieverkrijgers de uiterste inlevertermijn 30 juni 2020 is?
- c. De NOW1 regeling heeft zich ontwikkeld gedurende de looptijd van de regeling en daarna. Inherent aan de totstandkoming onderkennen wij een risico dat de regeling meerdere interpretaties of onduidelijkheden in zich kan hebben. Hoe gaan wij om met vragen van deze aard? Kan het ministerie hier een loket voor inrichten? Welke rol kan de beroepsorganisatie hierbij spelen?
- d. De Modelverklaringen zijn bij het uitbrengen van het consultatiedocument nog niet beschikbaar en kunnen niet worden beoordeeld op consistentie met de standaarden en het controleprotocol.

Met vriendelijke groet,
Flynth adviseurs en accountants B.V.

w.g

A.J. Bast – den Hollander RA
Directeur Vaktechniek